

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: poniedziałek, 23, grudzień 2024 09:55

Anna Dąbrowska

Odśloni: 1382

Samorządy mówią wprost: środków na zadania oświatowe jest za mało, a ministerstwo nie wykazuje aktywności, by problem rozwiązać.

11 grudnia odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. W porządku obrad znalazło się 10 punktów, które dotyczyły m.in.: sposobu podziału kwoty potrzeb oświatowych, wprowadzenia do programu nauczania edukacji obywatelskiej i edukacji zdrowotnej czy wynagradzania osób biorących udział w przeprowadzaniu egzaminów. Tym razem nie udało się wydać pozytywnej opinii wiążącej.

Sposób podziału kwoty potrzeb oświatowych nie do przyjęcia

Strona samorządowa negatywnie zaopiniowała projekt rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie sposobu podziału kwoty potrzeb oświatowych dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2025, wskazując 3 powody swojej decyzji.

Pierwszym argumentem była zbyt mała pula środków na finansowanie potrzeb oświatowych, a w konsekwencji niedostosowanie poszczególnych wag do faktycznych wydatków, jakie ponoszą samorządy na finansowanie szkół i placówek oświatowych. Samorządy są świadome, że wysokość potrzeb oświatowych została ustalona w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, liczyły jednak na podjęcie działań przez MEN, mających na celu zwiększenie tej kwoty.

– (...) to, że my opiniujemy projekt tego konkretnego rozporządzenia, to jest tak naprawdę jedyny moment, kiedy po raz kolejny możemy podkreślić, że brakuje nam po prostu środków na finansowanie oświaty i nie ukrywam, że naszym też celem jest to, żeby zdopingować Ministerstwo Edukacji Narodowej do tego, żeby państwo wyrazili większą aktywność w rozmowach z Ministerstwem Finansów, żeby tę kwotę zwiększyć. Bo wiemy o tym, że ona z roku na rok maleje w stosunku do potrzeb. Problem postępuje i nie widzimy (...) żadnej aktywności ze strony Ministerstwa, żeby ten problem w jakiś sposób długofalowy rozwiązać – mówiła mec. Bernadeta Skóbel ze Związku Powiatów Polskich.

Powodem negatywnego zaopiniowania projektu było także wprowadzenie w jego treści zmian w zasadach finansowania zadań oświatowych wobec uczniów i słuchaczy z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub autyzmem w szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych w oddziałach innych niż oddziały integracyjne i specjalne w roku 2025 (strona samorządowa zwróciła uwagę, że tego typu zmiany powinny być wprowadzone najwcześniej w 2026 r., po równoległym dokonaniu innych zmian legislacyjnych m.in. w zakresie zdefiniowania pojęcia oddziałów integracyjnych).

Ostatnim argumentem był brak jasnych zasad ustalenia ostatecznej wysokości potrzeb oświatowych dla danej JST.

„Szkoła dla wszystkich”

Strona rządowa przedstawiła na posiedzeniu projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie Rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z Ukrainy „Szkoła dla wszystkich” w latach szkolnych 2024/2025, 2025/2026 i 2026/2027. Program finansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego, a jego wartość wynosi 500 mln zł.

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: poniedziałek, 23, grudzień 2024 09:55

Anna Dąbrowska

Odslony: 1382

Jego realizacja oparta jest o 3 moduły. W ramach modułu I organy prowadzące szkoły, w tym jednostki samorządu terytorialnego, będą mogły otrzymać dofinansowanie na zatrudnienie asystenta międzykulturowego, udzielającego osobom niebędącym obywatelami polskimi, które podlegają obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, pomocy w kontaktach ze środowiskiem szkolnym, a także współdziałającego z ich rodzicami oraz ze szkołą. Celem modułu II jest podwyższenie poziomu dobrostanu uczniów i uczennic będących obywatelami Ukrainy oraz całości społeczności szkolnej poprzez realizację różnorodnych form wsparcia, m. in.: konsultacje i doradztwo, specjalistyczną pomoc psychologiczną czy opracowanie standardów diagnostycznych i materiałów metodycznych. Odbiorcami modułu III są przedstawiciele kadry systemu oświaty, w tym asystenci międzykulturowi. Jego celem jest podniesienie kompetencji zawodowych tej grupy, w celu skutecznej integracji uczniów z różnych środowisk kulturowych, zapewnienie im równych szans edukacyjnych oraz budowanie otwartego i wspierającego środowiska szkolnego, przez organizowanie i prowadzenie doskonalenia zawodowego.

ZPP zwrócił uwagę na znaczącą dysproporcję pomiędzy wysokością dofinansowania, jaką mają otrzymać potencjalnie szkoły samorządowe, a kwotami, jakie mogą otrzymać szkoły prowadzone przez ministerstwa. Związek nie zgadza się na tak znaczące premiowanie placówek prowadzonych przez resorty. Stąd też zrodziło się pytanie o możliwość przenoszenia środków z puli przeznaczonej dla szkół ministerialnych na inne cele. ZPP zapowiedział również zgłoszenie kolejnych uwag do projektu po jego głębszej analizie.

Jak wyjaśnił przedstawiciel strony rządowej, na etapie opracowywania programu rząd miał świadomość, że środki finansowe będą niewystarczające, ponieważ szkół, w których występuje co najmniej jedno dziecko z Ukrainy, było pod koniec września blisko 12,5 tys. Jeśli chodzi o wsparcie dla asystenta międzykulturowego, rząd przewiduje, iż obejmie ono 1490 asystentów.

– W przypadku podziału środków staraliśmy się zachować jak najbardziej logiczną proporcję w podziale na województwa, wskazując ogólną liczbę uczniów i uczennic z Ukrainy, uczących się w systemie, w podziale na uczniów i uczennice w danym województwie – mówił przedstawiciel strony rządowej. – (...) na tej podstawie podzieliliśmy kwotę dostępną, czyli kwotę tych 245 milionów złotych, na poszczególne województwa. Oczywiście istnieje możliwość przesunięcia środków pomiędzy ministerstwami, a województwami – i to na pewno też zostanie uwypuklone programie – w przypadku niewykorzystania środków przez poszczególnych ministrów.

Z racji tego, że konsultacje społeczne, dotyczące projektu, potrwać do 24 grudnia, Zespół zdecydował się wydać opinię wiążącą co do projektu na dodatkowym posiedzeniu, w pierwszych dniach stycznia. Taka sama decyzja została podjęta odnośnie opiniowania projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków udzielenia wsparcia w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z Ukrainy w latach szkolnych 2024/2025, 2025/2026 i 2026/2027.

Edukacja obywatelska i zdrowotna z wachlarzem uwag

Kilka punktów w porządku obrad dotyczyło wprowadzenia do programu nauczania 2 nowych przedmiotów: edukacji obywatelskiej w szkołach ponadpodstawowych, która zastąpi wygaszany przedmiot historia i terażniejszość oraz edukacji zdrowotnej, wprowadzanej w miejsce wychowania do życia w rodzinie. Obydwa przedmioty mają wejść w życie od przyszłego roku.

W ramach konsultacji społecznych Ministerstwo otrzymało szereg uwag do projektów: od skrajnie

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: poniedziałek, 23, grudzień 2024 09:55

Anna Dąbrowska

Odslony: 1382

krytycznych, odrzucających edukację zdrowotną, przez propozycje, by był to przedmiot fakultatywny, po opinii w pełni aprobujące projekt. Niektóre z nich zostały uwzględnione, inne odrzucono, część jest wciąż analizowana przez ekspertów w celu przygotowania ostatecznej propozycji podstawy programowej. W przypadku edukacji obywatelskiej ministerstwo zapowiedziało jedynie „kosmetyczne” zmiany:

– Nie będziemy w wyniku konsultacji ani dodawać ani usuwać żadnych wymagań szczegółowych – mówiła przedstawicielka strony rządowej. – Natomiast zmiany polegają m.in. na tym, że dodamy rodzinę w kregach wspólnoty, obok wspólnoty lokalnej dodamy również wspólnotę regionalną, skrócimy niektóre części narracyjne, one rzeczywiście są bardziej odpowiednie do takiego materiału jak komentarz metodyczny, nie są konieczne w samej podstawie, czy doprecyzujemy (...) wymagania dotyczące projektów edukacyjnych. Pewne uproszczenia będą też w branżowej szkole pierwszego stopnia.

W ramach dyskusji ZPP odniósł się do odpowiedzi Ministerstwa na zgłaszane wcześniej uwagi. Zgodnie z zapowiedzią resortu, przepisy dotyczące przeciwdziałaniu patologiom społecznym, znajdujące się w części związanej z JST, zostaną przeniesione do działu piątego. ZPP poprosił o odpowiedź, czy zagadnienia te – choć w innym dziale – nie będą dalej powiązane z JST.

ZPP nawiązał również do zgłaszanej sugestii przeniesienia punktu dotyczącego znajomości źródeł prawa i umiejętności ich wyszukiwania do wymogów obowiązkowych:

– (...) z punktu widzenia stosowania przepisów prawa ważne jest nie to, żeby ktoś miał fragmentaryczną wiedzę prawną, dlatego że przepisy się zmieniają, tylko chodzi o to, żeby każdy młody człowiek po zakończeniu szkoły potrafił sobie znaleźć w powszechnie dostępnych źródłach, wiarygodnych, akty prawne; bo my nie jesteśmy w stanie w szkole nauczyć wszystkich istotnych kwestii związanych z funkcjonowaniem w życiu społecznym, ale nauczenie kogoś, gdzie może znaleźć tego typu wiarygodną informację wydaje się, że jest taką dużą wartością i naprawdę nauka w tym zakresie, ona naprawdę nie wymaga poświęcenia całej lekcji. To jest tak naprawdę 20 minut, poświęcone na to, żeby uczniom pokazać internetowy system aktów prawnych czy pokazać jak funkcjonuje baza EUR-Lex – argumentowała mec. B. Skóbel.

Strona rządowa nie dała się przekonać do tej propozycji:

– Zespół ekspertów jest bardzo konsekwentny i stanowczy, jeżeli chodzi o odmowę w kwestii dodawania nowych wymagań obligatoryjnych – argumentowała przedstawicielka resortu. – To jest tak skonstruowany ten przedmiot i zakres wymagań jest dobrany w taki sposób, żeby nie było sytuacji, którą mamy teraz; żeby nie było przeladowania programu, w wyniku którego nauczyciel nie będzie miał szans żadnych na realizację praktycznych aspektów edukacji, które w przypadku edukacji obywatelskiej są kluczowe. Dlatego tak jak powiedziałam na wstępie, nie dodajemy żadnego nowego wymagania (...) gdybyśmy chcieli je wszystkie uwzględnić to ten przedmiot w takim wymiarze godzin, jaki jest możliwy, byłby po prostu nierealizowalny albo jego realizacja nie miałaby nic wspólnego z jego ideą i koncepcją. On ma służyć przede wszystkim kształceniu praktycznych umiejętności podejmowaniu realnych działań (...).

Ponieważ resort wciąż był na etapie analizy uwag zgłoszonych w ramach konsultacji społecznych i nie przedstawił ostatecznej wersji projektu, zdecydowano o jego późniejszym zaopiniowaniu w trybie obiegowym.

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: poniedziałek, 23, grudzień 2024 09:55

Anna Dąbrowska

Odsłony: 1382

Propozycje wynagrodzeń dla egzaminujących

Zespół dyskutował także nad projektem rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie warunków wynagradzania egzaminatorów oraz innych osób biorących udział w przeprowadzaniu egzaminów.

Konieczność wydania rozporządzenia wynika ze zmian zawartych w procedowanej nowelizacji prawa oświatowego. Nowe przepisy przewidują m.in. wprowadzenie funkcji egzaminatora-weryfikatora (egzaminatora drugiego sprawdzania) i operatora pracowni informatycznej. Do tej pory funkcję egzaminatora-weryfikatora pełnił „zwykły” egzaminator wchodzący w skład zespołu egzaminatorów, którego zadaniem była weryfikacja poprawności sprawdzenia danej próbki prac sprawdzonych przez każdego z egzaminatorów i był wynagradzany jako „zwykły” egzaminator. Teraz proponuje się, by podstawą do ustalania wynagradzania egzaminatora-weryfikatora była kwota w wysokości 12 proc. łącznej kwoty wynagrodzeń przysługujących egzaminatorom wchodzącym w skład zespołu egzaminatorów. Kwota ma być dzielona między egzaminatorów-weryfikatorów wchodzących w skład zespołu, proporcjonalnie do liczby sprawdzonych i ocenionych przez nich prac egzaminacyjnych. Nie będzie mogła być jednak niższa niż 150 zł.

W rozporządzeniu znalazła się również propozycja wynagradzania operatora pracowni informatycznej, odnośnie egzaminu maturalnego z informatyki oraz części pisemnej egzaminu zawodowego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

Wynagrodzenie to ma wynosić 0,550 proc. stawki za każdą godzinę udziału operatora pracowni informatycznej w danym egzaminie oraz 0,550 proc. stawki za każdą godzinę przygotowania przez operatora pracowni informatycznej stanowisk komputerowych bądź egzaminacyjnych. Czas przygotowania tych stanowisk miałby nie przekraczać jednak 3 godzin.

Zmianie mają ulec także stawki wynagrodzenia dla egzaminatorów biorących udział w przeprowadzaniu egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego. W przypadku części pisemnej egzaminu maturalnego z języka polskiego i języka mniejszości narodowej na poziomie podstawowym proponuje się zmianę stawki wynagrodzenia za jednego zdającego z 0,335 % na 0,470 % stawki za część testową, oraz zmianę z 0,815 % na 0,680 % stawki za wypracowanie.

ZPP zwrócił się z prośbą o wyjaśnienie, dlaczego projektodawca zdecydował się zniwelować różnice pomiędzy wynagrodzeniem za sprawdzenie części testowej a tym za sprawdzenie wypracowania, gdyż to drugie wydaje się bardziej pracochłonne.

Jak wyjaśniła strona rządowa, propozycja zrównoważenia tej dysproporcji wyszła ze strony Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i wydaje się być w pełni zasadna – część testowa arkusza zawiera 17, w większości otwartych, zadań; w przypadku języka polskiego odpowiedzi są niejednokrotnie obszernie, a ich sprawdzenie wymaga od egzaminatora wielostopniowej głębszej analizy odpowiedzi zdających.

Zespół zaopiniuje projekt w trybie obiegowym po zakończonych konsultacjach społecznych, które potrwać do 23 grudnia.

Działania opiekuńczo-wychowawcze w placówkach – bez uwag i bez opinii

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: poniedziałek, 23, grudzień 2024 09:55

Anna Dąbrowska

Odsłony: 1382

W porządku obrad znalazł się także punkt dotyczący projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.

Projekt ma na celu zastosowanie wobec wskazanych oddziałów i jednostek takich samych przepisów jak w odniesieniu do oddziałów przedszkoli i szkół zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej. Jest to związane ze zmianą brzmienia przepisu upoważniającego (tj. art. 128 ust. 3 Prawa oświatowego) i potrzebą wykluczenia trudności interpretacyjnych.

Tak jak w innych punktach opiniowanie projektu zostało przeniesione do trybu obiegowego.

Inne tematy omawiane podczas posiedzenia

Strona rządowa przedłożyła na posiedzeniu Zespołu projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie nadania Instytutowi Badań Edukacyjnych w Warszawie statusu państwowego instytutu badawczego. Rządowi zależy na tym, by IBE pracował w nowej formule już od 1 stycznia 2025 roku.

Opiniowanie wiążące zostało przeniesione do trybu obiegowego